

รวชนี แสงขรรค์ชัย 2552: ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตนตามบทบาทของบิดาในการเลี้ยงดูบุตร
วัยก่อนเรียน อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
สาขาวิชาพัฒนาสังคม โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชาการศึกษาศาสตร์
รองศาสตราจารย์นำถ พันธ์มนาวิน, Ph.D. 193 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานทางสังคม ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ปัจจัย
ทางสังคม และการปฏิบัติตนตามบทบาทของบิดาในการเลี้ยงดูบุตรวัยก่อนเรียน และศึกษาหาตัวแปรอิสระที่มี
ผลต่อการปฏิบัติตนตามบทบาทของบิดาในการเลี้ยงดูบุตรวัยก่อนเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บิดาที่
มีบุตรวัยก่อนเรียน จำนวน 123 คน จากโรงเรียนอนุบาล 4 แห่ง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สุ่มตัวอย่างโดย
การจับสลาก เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพรรณนา และ
ทดสอบหาตัวแปรอิสระเพื่อพยากรณ์ตัวแปรตาม โดยวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน กำหนดระดับ
นัยสำคัญที่ .05

ผลการศึกษาพบว่า บิดาที่มีบุตรวัยก่อนเรียนมีอัตมโนทัศน์ของการเป็นบิดาอยู่ในระดับดีมาก มีทัศนคติ
ต่อการมีบุตรและประสบการณ์เดิมของบิดาที่ได้รับการเลี้ยงดูพบว่าอยู่ในระดับดีมากเช่นกัน ส่วนการปฏิบัติตน
ตามบทบาทของบิดาในการเลี้ยงดูบุตรวัยก่อนเรียน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้าน
สติปัญญา และด้านจริยธรรม พบว่าอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำ

ผลการทดสอบหาตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการปฏิบัติตนตามบทบาทของบิดาในการเลี้ยงดูบุตรวัยก่อน
เรียน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยพื้นฐานทางสังคม ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม โดยมีตัวแปรอิสระ
ทั้งหมด 17 ตัว พบว่า มีตัวแปรอิสระ 2 ตัว ร่วมกันพยากรณ์การปฏิบัติตนตามบทบาทบิดาในภาพรวมได้ร้อยละ
32.6 คือ อัตมโนทัศน์ของการเป็นบิดา (27.8%) ทัศนคติต่อการมีบุตร (4.8%) และสำหรับการปฏิบัติตนตามบทบาท
บิดาด้านร่างกายพบว่ามีตัวแปรอิสระ 5 ตัว ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 38.9 คือ อัตมโนทัศน์ของการเป็นบิดา
(27.5%) ทัศนคติต่อการมีบุตร (3.9%) ประสบการณ์เดิมของบิดาที่ได้รับการเลี้ยงดู (2.6%) จำนวนบุตรทั้งหมด
(2.6%) ลักษณะของครอบครัว (2.5%) สำหรับการปฏิบัติตนตามบทบาทบิดาด้านจิตใจ พบว่า มีตัวแปรอิสระ 3 ตัว
ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 24.2 คือ อัตมโนทัศน์ของการเป็นบิดา (17.0%) จำนวนบุตรทั้งหมด (3.7%) และ
ความต้องการมีบุตร (3.5%) สำหรับการปฏิบัติตนตามบทบาทบิดาด้านสังคม พบว่า มีตัวแปรอิสระ 3 ตัว ร่วมกัน
พยากรณ์ได้ร้อยละ 28.2 คือ อัตมโนทัศน์ของการเป็นบิดา (21.0%) รายได้รวมทั้งหมด (4.4%) ทัศนคติต่อการมี
บุตร (2.8%) สำหรับการปฏิบัติตนตามบทบาทบิดาด้านสติปัญญา พบว่ามีตัวแปรอิสระ 3 ตัว ร่วมกันพยากรณ์ได้
ร้อยละ 25.8 คือ อัตมโนทัศน์ของการเป็นบิดา (19.0%) ทัศนคติต่อการมีบุตร (4.2%) ประสบการณ์เดิมของบิดาที่
ได้รับการเลี้ยงดู (2.5%) ท้ายสุดนี้พบว่า มีตัวแปรอิสระ 2 ตัว ร่วมกันพยากรณ์การปฏิบัติตนตามบทบาทบิดาด้าน
จริยธรรม ได้ร้อยละ 31.1 คือ ทัศนคติต่อการมีบุตร (23.7%) อัตมโนทัศน์ของการเป็นบิดา (7.4%)

จากผลการศึกษาอาจกล่าวสรุปได้ว่า การที่บิดาจะปฏิบัติตนตามบทบาทของบิดาใน การเลี้ยงดู
บุตรวัยก่อนเรียนให้ได้ดีนั้น สิ่งสำคัญคือบิดาจะต้องรู้จักคุณค่าของตนเองในการเป็นพ่อของลูก รวมทั้งการที่บิดา
มีทัศนคติที่ดีต่อการมีบุตร ดังนั้นจึงส่งผลให้เกิดการปฏิบัติหน้าที่ที่ดีตามมา